

[Landbrugsministeren.]

ganske særlige Tilfælde indtil 50 pCt., hvilket dog maa være fastsat forud ved Laanets Ydelse.

Det er Hensigten, at disse Midler skal udlaanes til den billigst mulige Rente, og den her fastsatte Rente er den billigste Rente, hvortil Staten selv paa det paagældende Tidspunkt kan optage Laan. Laanene er afdragsfri i 3 Aar, hvorefter de skal afdrages i Løbet af 10 Aar med $\frac{1}{10}$ aarlig.

De paagældende Banker og Sparekasser skal for at kunne opnaa disse Laan godtgøre, at følgende Betingelser er opfyldt. For det første kan Laanene overhovedet ikke ydes, uden at de Akkordudvalg, som allerede er nedsat i de forskellige Jurisdiktioner, anbefaler saadanne Laan. Dette vil betyde — og derom vil de paagældende Akkordudvalg, naar Loven er vedtaget, faa Underretning —, at Akkordudvalgene efter deres bedste Skøn maa gaa ind for den Opfattelse, at den Akkord, der træffes, i Virkeligheden er en rimelig Akkord, saaledes at man kan gaa ud fra, at den kan bære i Fremtiden; ellers nytter det ikke noget, at Staten yder Laan. Endvidere er der sat den Begrænsning for Laanet, at det som Regel ikke maa overstige 5 pCt. af den for vedkommende Ejendom ansatte Ejendomsskyldværdi. Denne Begrænsning, som er indsat i Folketinget, finder jeg meget fornuftig og rigtig. I særlige Tilfælde er Landbrugsministeren dog bemyndiget til, naar Akkordudvalget enstemmigt har indstillet det, at bevilge højere Laan. Imidlertid ønsker jeg her at tilføje, at selv om der ikke er sat nogen Grænse, vil jeg mene, at der kun kan blive Tale om nogle faa Procent op over de 5 pCt., som er fastsat i Loven. Endvidere er det bestemt, at Laanet ikke maa ydes til en højere Rente end $\frac{1}{4}$ pCt. over den Rente, som skal erlægges til Erhvervenes Laanefond, det vil sige, at Banker og Sparekasser for Administrationen af Laanene kun kan opnaa $\frac{1}{4}$ pCt. til Dækning af deres Udgifter.

I øvrigt vil alle nærmere Regler være at fastsætte af Landbrugsministeren efter Forhandling med Finansministeren.

Det er Hovedindholdet af de to Lovforslag, der her foreligger til Behandling. Vedrørende nærmere Einzeltheder skal jeg henvise til de Bemærkninger, der har ledsaget Lovforslagene, samt til de Forhandlinger, der i det andet Ting er ført om Forslagene.

Jeg paaskønner i høj Grad, at det trods divergerende Anskuelse er lykkedes i Folketinget at samle alle Partier om Forslagene i

den Skikkelse, hvori de her foreligger. Jeg gør mig intet Haab om, at Landbrugs-krisen, de vanskelige Kaar for Landbruget, afskaffes ved disse Love, men det er min bestemte Opfattelse, at begge Forslagene — jeg skal ikke sige, hvilket af dem der vil faa den største Betydning — vil kunne betyde en Haandsrækning for mange nødstedte Landmænd, en Haandsrækning, der vil være tilstrækkelig til, at de paagældende kan klare Skærene og komme over de øjeblikkelige vanskelige Forhold, saaledes at de kan bevare baade Hjem og Virksomhed.

Idet jeg henviser til den Enighed, der er opnaaet i Folketinget, skal jeg indtrængende henstille til det høje Landsting at gennemføre Forslagene med en tilsvarende Enstemmighed; jeg tror at turde sige, at Befolkningen venter paa disse Forslag, og at man, saa snart de er endeligt vedtaget, vil skride til paa bedst mulig Maade at drage Nytte af dem.

Hauch: Om den nuværende Landbrugs-krise og dens Aarsager skal jeg naturligvis ikke ved denne Lejlighed udtale mig, selv om jeg mener, der kunde være et og andet, som det kunde være nyttigt at have Opmærksomheden henvendt paa til Forstaaelse af hele den Situation, vi befinder os i. Der er kun et enkelt Forhold, jeg ønsker at henlede Opmærksomheden paa, og det er, at den nuværende Landbrugs-krise lykkeligvis ikke er fremkaldt ved en Svigten af de Markeder, som vi har oparbejdet for en stor og stadig stigende Produktion fra den forrige Landbrugs-krise i 70erne indtil nu. Det er jo egentlig bemærkelsesværdigt, at Verdensmarkedet trods de meget vanskelige økonomiske Forhold paa det Marked, hvor vore Produkter sælges, har kunnet tage vor stærkt øgede Landbrugsproduktion, uden at man derfor kan sige, at Markedet er brudt sammen. Det forekommer mig, at man i Forbindelse med Spørgsmaalet om de vanskelige Forhold, Landbruget for Øjeblikket befinder sig i, ikke maa glemme at fremhæve den meget væsentlige Lysside ved hele Situationen, at de Markeder, vi har haft, i Hovedsagen — selv om det er sket ved vigende Priser for enkelte Produkters Vedkommende — har kunnet holde og endogsaa har kunnet tage en stærk Forøgelse af Produktionen, særlig af Bacon-Produktionen, i det sidste halvandet Aar.

Det Forhold, som særlig i de to sidste Aar er blevet vanskeligt for Landbrugs-erhvervet, er jo dette, at der er blevet et skævt Forhold mellem de Udgifter, der